

EL DEMÓCRATA

ÓRGANO DE LA COALICIÓN LIBERAL DEMOCRÁTICA

Número suelto, 15 cts.

Saldrá los jueves

Semestre, 1'50 ptas.

Los trabajos insertos en este periódico, se publican bajo la exclusiva responsabilidad de sus autores

Redacción
Calle de Corró, 96

Administración
Calle Clavé, 25 : Imprenta

Anuncios a precios convencionales
No se devuelven los originales

El "caos"

Desgraciadament per a Espanya, cada dia que passa ens trobem més sumits en un món de confusions i de coses estranyes, que demostren que ni governants ni governats estem, ni sabem estar, a l'altura que pertoca als ciutadans de països civilitzats.

I aquestes desalentadores manifestacions, no's concreten a un sol lloc, poble o regió determinada, sinó que escampades arreu de la península donen a la plaga un caràcter epidèmic que ve agotant nostre organisme fins arribar a un extrem tant desesperant que al més optimista no li dona lloc a creure en reacció salvadora de cap mena.

Els incidents ocorreguts a Madrid, que en el fons tenen molt de sentimentals, fan creure que en nostre cos llatzerat hi ha encara una ànima que batega, però a l'ensem donen la sensació d'un trastorn tan gran en la posició de nostres factors socials, que no pot creure's que ni sisquera un cataclisme, per fort que sigués, aconseguiria posar-los en son lloc.

Punistes i impunistes. Ja tenim altre joc de paraules, al qual tan aficionats estem; ja tenim altra excusa amb la qual passarem distrets les hores vagaroses; ja tenim altre tema per a encapsalar durant algú temps, les titulars de la premsa diària.

Ja tenim altre tema, també, per a què quan resti oblidat, (que no tardarà molt temps), fassi sentir un desengany més a aquells pocs que per dessorre de totes les passions, per grans i enlairades que siguin, hi posen, infeliços!, el sentiment lleal i sincer del bon ciutadà, que atresora, per la seva moralitat, per la fè amb

que compleix les seves obligacions i per tantes altres coses a que l'obliga la seva condició d'home conscient, aquelles virtuts patriòtiques, solament amb les quals s'aconsegueix ço que és precís, per a que els pobles marxin amb acompassada fermesa cap a la consecució dels seus ideals.

L'exèrcit, que amb la justiciera, exemplar i lliure actuació de la seva més alta i respectable entitat, havia aconseguit que comencessin en aquesta part d'ell mateix, ànsies nobles d'esmena i reconstitució, ha empetitit darrerament aquesta ofrena, significant-se, en part més o menys important, prop d'uns procediments i expressions que tenen bastant que desitjar si amb ells es preté conquerir la confiança popular.

I els polítics, segueixen cultivant l'acudit frívol, i, despullats de sentiments de tota mena i sense ànima ni esperit patriòtic, van escrivint la història d'Espanya entre pàgines d'oprobri i de covardia. Quin exemple ofereixen, als ulls del poble, aquestes escenes, més pròpies d'una taverna que del sagrat temple de les Lleis!...

Un expresident del Consell, cap d'un partit que ha governat i que aspira a tornar hi, que inclús fa política anant a Elx, a *bautizar una palmera*, (i explicar-ho al públic en un sonet) no pot arribar mai a aquestes circumstàncies, i per aquests motius, a creuar la cara de ningú, però molt menys a una alta autoritat com la del President del Consell Suprem de Guerra i Marina.

El President del Consell Superior de Guerra i Marina, no devia mai, per poderosos que fossin els motius, col·locar-se en el terreny que s'ha col·locat el general Aguilera.

Una història com la d'En Sánchez Toca és suficient per què

aquest personatge no hagués pogut ésser discutit en públic, per la raó senzilla que en altre país el tindrien *desat* faria molt de temps.

I aquests diuen ésser, per la força de nostra desgràcia, els elements que han de conduir i condueixin la nau de l'Estat.

I els liberals ho contempen, i en part hi col·laboren, abandonant covardament la raó de la seva denominació, i actuant com una comparseria indirigida que omple l'escenari destorbant-ho tot i essent la befa de tothom.

I a Bilbao, a Saragoça, a Almeria, a Salamanca, a València i a Barcelona, les passions són desbordades, sense que la sensació del poder públic obliguin a creure a la gent que no hi ha dret a martiritzar al poble amb aquestes lluites fratricídes, que acabaran amb el nostre patrimoni social, si no se sobreposa a aquestes passions un xic de carinyo a nosaltres mateixos, que fassi que la bogeria que ens domina tingui un moment d'espera, durant el qual sigui possible, que tots plegats fem acte de contrició.

Pobres de nosaltres que així no sigui! Figurem-nos quantes i quantes llars hi han a Barcelona en les quals hi manquen totes les coses; figurem-nos l'angoixa de tantes mares que en la santetat de l'amor peis fills de ses entranyes ploraran en veure'ls, pobrets! sense poder atendre'ls amb la suficiència d'aquells jorns tranquils que el pare i marit, arribava a casa, després del treball, i trobava dolç descans en l'abraçada a la muller i el petó al fill de son cort!

I figurem-nos, dintre d'aquest quadro que espanta, quantes i quantes altres desgràcies hauran succeït i podran continuar succeïnt-se.

No volguem saber qui en té la culpa. Per sobre d'aquesta decisió

han d'haver-hi altres coses, i l'esperit d'humanitat per a tothom; i l'esperit cristià per als que en som, deu haver d'influir sobre de nostres consciències més, molt més, que tots els materialismes i que tot l'amor propi, i ha d'impulsar-nos amb tota fermesa a que l'estat actual s'acabi, mentre amb bona voluntat per part de tothom es busca la manera de que jamai, en les lluites socials, pugui arribar-se a graus de impietat com els actuals.

Obrers i patrons! Recordeu-vos tots plegats que ans que tot sou homes. Discutiu i baralleu-vos com a tals; deixeu per a les feres les victòries per eliminació violenta, i feu tots plegats el què sigui precís per què s'acabi d'una vegada aquest tràgic malestar que pesa sobre de nosaltres com una maledicció...

Ja era hora!

Hom ha llegit amb tota detenció la conferència que donà a la ciutat de Badalona, el dimecres dia 4 d'aquest mes, el candidat a diputat a Corts per aquest districte, senyor Trias de Bes.

No tenim res que dir, no tenim dret a inmiscuir-nos-hi, ni ens interessa la segona part de la mateixa, que baix el seu punt de vista tractà del moment polític actual. En Trias havia de parlar coaccionat, (i qui sap si no convençut) per la disciplina de la Lliga, tan culpable com qualsevol altre partit polític de la disbauxa que impera en aquest desgraciat país.

Però, en tractar de les eleccions darreres en aquest districte, i sense respectar per a res, cosa que com home de Dret havia de fer preferentment, el que l'assumpte estigui *sub judice*, volgué insistir en no declarar la derrota de la seva candidatura, acusant-nos d'haver falsificat unes actes, i volguent separar, de dit suposat delictes, amb intenció que no sabem comprendre, a determinada personalitat.

Tampoc sabem comprendre, com no sia en vistes al seu bufet d'advocat, l'interès que va tenir en voler fer caure la responsabilitat del dictamen del Tribunal Suprem, sobre determinats magistrats, essent així que dit dictamen fou firmat per unanimitat.

El Tribunal Suprem, que tantes coses ha fet aquesta vegada en matèria d'expedients d'actes, no li havia de venir d'una i així ho feu, privant al nostre districte de que fos representat per qui obtingué honradament la victòria, que pels seus títols, però molt principalment per ésser fill del districte, era ben digne de representar-lo.

Però nosaltres no volem perdre el temps cridant a la lluna, i continuem fent nostra via, tot parodiant l'adagi castellà que diu «a lo hecho, pecho».

Però sí que hem de fer constar, pel què pugui significar, i perquè te tant d'agradós per a nosaltres com posar ho tindrà de desagradable per a ceris senyors, molt aïmants de

la política petita i de capelleta, que segons es despren de la ressenya publicada en l'orgue oficiós de la Lliga, en el transcurs de l'esmentada conferència no va ésser pronunciada la paraula «torrisme».

Pot ser a l'últim s'ens farà la justícia per part de nostres adversaris polítics, de tenir a nostre partit per una comunió d'ideals tan nobles i elevats com un altre qualsevolga.

I tot i declarant que un partit com el nostre, currit en la lluita, deu haver de prescindir, bo i caminant amunt, de l'aliena opinió, sempre és de desitjar el respecte d'altri, que sense canviar les coses de son lloc, dongui a tota classe d'actuació política un caire seriós que en defensa de la pròpia estimació, judici a l'adversari, reconeixent-li aquesta mateixa virtut.

La actuación económica de la Coalición en el Ayuntamiento, de 1916 a 1923

Próximamente se pondrá en ejecución el presupuesto ordinario para el ejercicio actual de 1923-24, cifrados sus ingresos y gastos en igual suma de 328,893'63. Comparado con el de 1916, resulta casi el doble, pues este último ascendía sólo a 175,322'30 pesetas. Y, sin embargo, de tan considerable aumento, el vecindario apenas ha notado sus consecuencias en la vida o haber familiar, a causa, precisamente, del cuidadoso criterio financiero que dentro de su modesta esfera ha imperado en la actuación política que gobierna la administración local. Como luego se demuestra, su concurso económico apenas ha contribuido al considerable esfuerzo para las muchas e importantes mejoras realizadas.

Desde luego, el apoyo del Estado para compensar la supresión del impuesto de consumos alcanza ya a unas 36,000 pesetas. Los rendimientos del mercado, cobrados de compradores y vendedores forasteros, han subido desde 8,000 a 23,000 pesetas. El aumento del recargo sobre cuota por industrial, desde el 13 al 32 por 100, satisfecho en su mayor parte por los dueños de establecimientos fabriles, motiva el ingreso actual de 37,000 pesetas. Los permisos para obras, cuyo incremento es manifiesto y que satisfacen los propietarios, eleva tal ingreso a 8,000 pesetas desde 2,000 que antes se cobraban. Los rendimientos de Matadero, de 35,000 a 92,000 pesetas, debido al proporcional consumo de carnes por mejoramiento de la vida del obrero y aumento constante de habitantes que con la agregación del Lladoner, acusa doble densidad al final de los años transcurridos. Aparte otros ingresos de escasa monta, sólo aparcee estacionado y casi con baja el repartimiento vecinal, pues de 80,430'30 pesetas en 1916, ha descendido a 48,000; y si bien algunas cuotas resultan algo mayores, lo motivan las normas cobradoras impuestas por R. D. de 11 de septiembre de 1918.

Es, pues, manifiesto que la mayor recaudación observada, obedece al aumento de la potencialidad local, pero de ninguna manera a la imposición de nuevas cargas o elevación de las vsuales, política fiscal desplegada y que precisa remear en evitación de críticas sistemáticas o tendenciosas. También es evidente que tan considerable ingreso ha sido invertido en mejoras culturales i urbanas que pausadamente van transformando la fisonomía de esta

localidad dotándola de servicios urbanos de inexcusable aplazamiento.

Destaca en primer término, la construcción de casi todas las aceras de la carretera y calle de Corró, costeadas en gran parte con fondos comunales; también la actual pavimentación de la calle de Prim absorbe una cantidad crecida; el servicio sanitario resulta considerablemente mejorado para prevenir cualquier epidemia, siendo dos ahora los carros para riego y recogida de basura que se emplearán.

Luego, el Instituto de Estudios Superiores, que al restablecer la segunda enseñanza ha procurado implantar otros servicios culturales, para capacitar el ingreso en determinados centros técnicos. También la inmediata inauguración del Hospital Asilo exige dotarlo con mayores recursos y con mayor motivo al pretender, como se estudia, ampliar su acción curativa a toda la comarca. En cuanto al Cementerio, fuerza es convenir que ha adquirido ya de manera casi insensible otro aspecto, al procurar su embellecimiento.

Como otros créditos de orden secundario, cabe citar el de un Dispensario médico para atender todo caso de urgencia, a cuyo fin existirá siempre personal facultativo, servicio que cabe ampliarlo a la Puericultura, o sea el cuidado de la maternidad, a todas las clases sociales. Completa el cuadro de mejoras, el aumento del personal exigido por desarrollo de los servicios municipales y sobre todo al anexionarse el barrio del Lladoner, culminando la obra administrativa otros hechos de importancia: la religiosa cancelación del empréstito en sus periódicos vencimientos, levantado en 1917 para consolidar todas las deudas, a pesar de haberse aumentado a 50,000 pesetas, al reconocer el Ayuntamiento, para cancelarlo, el déficit sobrevenido por construcción del grupo escolar Pereantón, de igual manera que aparecen ya totalmente satisfechas todas las facturas presentadas por servicios municipales hasta 31 de marzo de 1923.

Els exàmens de fi de curs a la Escola Municipal de Segona Ensenyança

Havem rebut atenta comunicació del director del Col·legi de Segona Ensenyança, don Pere Vegué, assabentant-nos del falaguer resultat que han aconseguit els seus deixebles en els exàmens de fi de curs suara acabats de realitzar a l'Institut General i Tècnic, a l'Escola d'Alts Estudis Mercantils i a la Escola Normal de Mestresses, de Barcelona, i a les Escoles Industrials de Vilanova i Geltrú i Terrasa, centres oficials per a la comprovació de determinats estudis de caràcter tècnic.

El resultat de dits exàmens no pot ésser més encoratjador, i parla ell sol millor que totes les frases ditiràmiques que hom podria escriure en elogi de l'obra cultural que es ve realitzant per l'estorç i el talent del jove professor, en qui el nostre Ajuntament hi vegé l'home enamorat de sa carrera per a acomplir la tasca feixuga que calia imposar-se per a elevar al grau al qual avui ja ha arribat l'ensenyament superior a Granollers.

Els últims exàmens de l'Escola que dirigeix el senyor Vegué poden ésser motiu d'orgull així per a l'intel·ligent professor i sos au-

xiliars, com per als seus aprofitats alumnes, però qui s'en pot sentir més satisfet és el nostre Municipi, en comprovar l'acert que el guià en nomenar el seu director i els bons fruits que rendeix l'esforç econòmic que s'imposà en reconstruir sobre fonaments més sòlids la vella Escola de Segona Ensenyança.

Avui, l'Escola de Granollers ja no és una esperança, sinó que és bella realitat: els alumnes i llurs pares poden estar joiiosos de la tasca realitzada, però tots els granollerins havem de sentir l'orgull de posseir, pel propi esforç de tots, un centre d'ensenyament que tant se distingeix en les proves oficials a les quals són sotmesos per a aquilatar la valor i la eficàcia de les tasques escolars. Cap altre col·legi de Catalunya pot oferir, a proporció, com el de Granollers, el següent resultat dels exàmens fets:

Total d'assignatures examinades: 192

Matrícules d'honor	26
Excel·lents	39
Notables	43
Aprovats	79
Suspesos	5
Total	192

Aital resultat a nosaltres no ens ha sorprès, amb tot i halagar-nos com al qui més; i és que pocs com nosaltres hauran seguit tant d'aprop i amb tant carinyosa observació el desenrotllament de les facultats que per a l'art d'ensenyar posseeix el director de l'Escola, vingut a Granollers molt jove, amb poca experiència de la vida, amb gens de picardia, però amb el cap ple d'il·lusions i amb un desig insuperable de fer-se un nom i una posició. El resultat dels exàmens d'ara, és la conseqüència natural de la tasca intensa que a sos deixebles imposa, oferint-los l'exemple de la pròpia perseverància en l'estudi.

En donar compte als llegidors d'EL DEMOCRATA de l'èxit assolit per l'Escola Municipal de Segona Ensenyança, èxit que des de 1920 ha anat pujant, gràcies a l'encertada orientació que li ha donat el seu director, no volem ni podem prescindir de donar lloc d'honor en les nostres columnes als noms dels deixebles més aprofitats del senyor Vegué, consignant aïhora les qualificacions de caràcter extraordinari que han aconseguit, i que els fan mereixedors de la distinció que indubtablement rebran en hora oportuna.

Alumnes que han obtingut títol d'excel·lent

Batxillerat

Lluís Viñas Bernadas	2
Francisco Fontdevila Parera	2
Ramón Brull Orriol (becat)	3
Josep Gendra Sobrevia (becat)	3
Joan Serdà Roca	1
Ferràn Manchón Azcona	1
Josep Maria Rey Orrit	1
Marià Lassús Pecanins (becat)	5
Joan Camps Rota	1
Joan Maria Xiol Gasset	2

Magisteri

Maria Garrel Alsina	2
Llússia Mogas Fusellas	2
Maria Brau Auleril	2

Comerç

Josep Casademunt Bayer	3
Josep Antoni Xiol Gasset	6
Artur Macipe Foz	2

Total 39

Alumnes que han obtingut matrícula d'honor

Ramón Brull Orriol (becat de l'Ajuntament)	4
Josep Gendra Sobrevia (idem)	6
Josep Casademunt Bayer	5
Josep Antoni Xiol Gasset	3
Artur Macipe Foz	1
Francisco Fontdevila Parera	1
Josep Maria Font Llopart	1
Marià Lassús Pecanins (becat)	2
Joan Camps Rota	1
Joan Maria Xiol Gasset	2
Total	26

Aquesta bella demostració de la poixança de l'Escola, és un motiu de satisfacció molt principalment per a la Coalició Lliberal, puix que és obra seva la seva reconstitució.

GAZETILLES

La vaga de transports de Barcelona fa sentir els seus efectes a la nostra ciutat, causant incomptables molèsties a comerciants i petits industrials per a assortir-se dels gèneres que els precisen per a fer llur negoci. En les fàbriques, però, és on s'ha fet sentir més l'anormalitat, paralitzant-se els treballs en algunes d'elles totalment i en altres sols en qualques seccions.

Fa pocs dies, un automòbil que guiava el jove En Josep Brustenga, de Santa Eulària, en desembocar a la carretera, venint del carrer de Josep Umbert, atropellà un nen, fill del nostre bon amic el metge En Alfred Canal, causant-li ferides que sortosament no han tingut greus conseqüències.

Amb aital motiu, el nostre amic rebé inequívocues mostres de les amistats amb que compta a la nostra ciutat.

Des de la setmana passada, els espectacles que fins ara es donaven a la sala Mundial Cine, tenen lloc, a les tardes al mateix local, i els vespres al Mundial Park.

Es motiu de justificada indignació entre els nostres futbolistes la decisió presa pel Comitè regional de la Federació donant a l'equip *Iluro* de Mataró un punt que estava en litigi i que abans el Comitè provincial no havia volgut decidir a favor d'aquell equip ni del Granollers, perquè, ultra la poca consistència de les raons aduïdes pels mataronins, podia decidir que el títol de Campió passés de mans del Granollers, que l'havia aconseguit amb son esforç, a les de l'*Iluro* que amb la concessió voluntària (?) de punts per altres equips seguia al Granollers en l'ordre de puntuació.

Els propietaris del carrer d'en Prim, donant una nova mostra de llur sà patriotisme, semblen rivalitzar en la construcció de les noves acerces, bell complement de la millora aconseguida en aquella part de la ciutat amb la construcció de l'adoquinat.

Són molts ja els trossos construïts i els que actualment s'estan acabant, no dubtant ja ningú que, malgrat certes prediques de certs bons (P) patricis, la important millora serà un fet ben promptament.

COMARCALS

Llissà de Vall

El dimecres, 27 del prop passat juny, es-tigueren en aquest poble, els enginyers d'Obres Públiques i de la Mancomunitat de Catalunya, senyor Sans i Lagarde, respectivament, a l'objecte de procedir al replanteig de la carretera nova, qual informe, que ens consta ha sigut favorable, serà remès tot seguit a Madrid per a la seva aprovació.

Fem vots perquè tan necessària millora sigui un fet tot el més prompte possible.

I ara, prou «eleccions», sobre aquest punt.

Montcada-Reixach

Per la Direcció General de Correus i Telègrafs, han sigut dictades les ordres oportunes perquè sigui enviat tot seguit el material necessari per a la construcció de la línia i montatge de l'estació telegràfica concedida a aquesta població fa pocs mesos. No cal dir que aital millora era una cosa ben necessària i pràctica, per la qual cosa ens congratulem d'haver-la aconseguida.

—Han sigut començades les obres del pont sobre el riu Ripoll, les quals, a causa de l'anormalitat de les circumstàncies, no prosperen a mida que fora de desitjar. No obstant, cal remercier al Foment d'Obres i Construccions el zel amb que vetlla aquest assumpte, de tanta trascendència per a Montcada.

Pensem que un cop normalitzada l'actual situació, s'empendrà de ferm la realització de tant importantíssima millora.

Canovelles

Podem assabentar als veïns d'aquest poble, que el camí de Granollers al collat de La Manyà, passant per Canovelles, figura definitivament inclòs al plà de selecció d'obres a construir per la Mancomunitat de Catalunya, en vista de l'acord del Consell de 4 d'octubre de 1922, que fou tramès al nostre Municipi.

Però això... ja fa dies que ho sabem; i el què ens interessa, és que els dignes enginyers de la Mancomunitat fassin el projecte i que el camí comenci prompte. Que no volem que a nosaltres ens passi com als veïns de Llissà de Vall.

Mollet

Ja fa dies que es treballa, encara que no amb l'activitat que fora de desitjar, amb motiu de l'actual vaga de transports, en el pont sobre la Riera seca, important millora aconseguida per nostre ex diputat a Corts, senyor Torras.

També, sorteiant les mateixes dificultats, es treballa ja en la carretera de Mollet a Sabadell, altra de les millores amb que el nostre representant afavorí al districte durant la seva lloable actuació.

La Garriga

En les obres dels badius entre aquesta població i Montmany a la carretera de Barcelona a Ribes s'hi treballa des de fa dies, i, encara que amb motiu de la vaga de transports, sigui poc intensificat, de moment, és segur que, en normalitzar-se el present estat de coses, es reempendran amb més fermesa.

Imp. Garrell: Clavé, 25 : Granollers

COMESTIBLES

PASTELERIA : REPOSTERIA

CASA CUNILLERA

Plaza Constitución, 28

**La Doctora
T. Campaña Cassi**

Miembro de la «Société de Médecine et d'Hygiène Tropicales» de París
 Secretaria de los «Archivos Médicos Franco-Hispano-Americanos»
 Ex interno de los Hospitales de Saint Louis, Broco, Hotel Dieu
 y Rothschild, de París

Tiene el gusto de ofrecerles su
 Consultorio Médico y Quirúrgico para Enfermedades de la mujer (PARTOS)

Consejo de Ciento, 322, ent.
 De 11 a 12 y de 2 a 4

Barcelona

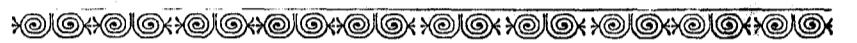
Miquel Crusellas**GUANO CONCENTRAT**

NITRATS : SOFRES : SULFAT DE COURE
 PRIMERES MATERIES

Magatzem i despatx: CARRER DE BARCELONA, 5

EUSTAQUI MARGALL

Ex encarregat de la casa J. i J. Trullás d'aquesta ciutat

**FUNDICIÓ DE FERRO I ALTRES METALLS**

Carrer d'en Prim, 5.-Telèfon 133.-GRANOLLERS

CASA GARRELL**IMPREMTA**

Establerta l'any 1860

Articles d'Escriptori i Dibuix
 Llibres Rafllats : Blocs Notes



Diaris : Revistes : Novel·les
 Assortit de Joguines : Postals

Carrer Clavé, 25

GRANOLLERS

Telèfon 117

Eduard PUJOL

Clavé, 35 ANTIGA CASA GRAS Telèfon 47

Novetats : Camiseria : Merceria
 Roba blanca : Géneres de punt
 Articles per a regals
 Paraigües : Bastons
 Ombrel·les

ANISADOS
 MONTAÑA

COGNAC
 MONTAÑA

Anís La Perla del Vallés

Fábrica: Calle de San Jaime
 Despacho: Santa Elisabet, 7 y 9

CERRAJERÍA DE OBRAS
 ESPECIALIDAD EN HIERROS FORJADOS

**JOSÉ PLANA**

Calle de Prim, 59

GRANOLLERS

GORRAS Y SOMBREROS

ULTIMOS MODELOS

PRECIO FIJO



Clavé, 23 - A. VILLA - Granollers